

Sygn. akt III RC 441/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Izabela Żylińska - Małecka

Protokolant Kasjana Kaszyńska

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2014 roku w Dzierżoniowie sprawy

z powództwa A. Ł.

przeciwko D. Ł.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego D. Ł. alimenty na rzecz powódki A. Ł. z kwoty po 300 złotych miesięcznie ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy w dniu 15 grudnia 2009 roku w sprawie sygn. akt IC 1615/09 do kwoty po 500 złotych (pięćset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 15 października 2013 roku, płatne z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat do rąk K. Ł. jako przedstawicielki ustawowej powódki;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od pozwanego D. Ł. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie) kwotę 120 złotych (sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty sądowej od ponoszenia której powódka była zwolniona;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 43/13

UZASADNIENIE

K. Ł., przedstawicielka ustawowa powódki A. Ł. w dniu 15 października 2013 roku wniosła pozew przeciwko pozwanemu D. Ł. o podwyższenie alimentów na rzecz powódki z kwoty po 300 zł do kwoty po 700 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu żądania podała, że alimenty na rzecz powódki były zasądzone w 2007 roku, a następnie utrzymane w tej samej kwocie przez Sąd Okręgowy w Świdnicy, który rozwiązał małżeństwo rodziców powódki przez rozwód w 2009 roku. Od tamtego czasu powódka urosła, chodzi do drugiej klasy szkoły podstawowej i jej potrzeby wzrosły. Oprócz zwykłych kosztów utrzymania związanych z wyżywieniem, ubraniem, mieszkaniem obecnie dochodzą jeszcze koszty związane z przygotowaniem A. Ł. do sakramentu pierwszej Komunii Św. Natomiast ojciec powódki od czasu rozwodu w ogóle nie utrzymuje z córką kontaktu i oprócz alimentów w żaden inny sposób nie uczestniczy w jej utrzymaniu oraz wychowaniu.

Na rozprawie w dniu 13 stycznia 2014 roku K. Ł. początkowo podtrzymała swoje żądanie określone w pozwie, tym niemniej na propozycję zawarcia ugody na kwotę po 500 zł miesięcznie wyraziła zgodę. Pozwany D. Ł. wniósł o oddalenie powództwa w całości, nie wyraził także woli zawarcia ugody.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie wyrokiem zaocznym z dnia 16 maja 2007 roku zasądził na rzecz powódki A. Ł. od pozwanego D. Ł. alimenty w kwocie po 300 zł miesięcznie. Wówczas A. Ł. miała dwa lata. Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 15 grudnia 2009 roku rozwiązał małżeństwo rodziców A. Ł. przez rozwód. Jednocześnie Sąd obowiązek alimentacyjny D. Ł. wobec córki A. pozostawiła w wysokości określonej przez Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie. W tamtym czasie A. Ł. miała ukończone cztery lata. Jej matka pracowała na stażu w Urzędzie Skarbowym i zarabiała 680 zł miesięcznie. D. Ł. nie pracował i jak zeznał na rozprawie przed Sądem Okręgowym w dniu 15 grudnia 2009 roku, był na utrzymaniu swoich rodziców. Nie był zarejestrowany jako bezrobotny. Do września 2009 roku pracował, bez formalnej umowy, poza granicami kraju.

Dowód:

- akta SR w Dzierżoniowie III RC 29/07

- akta SO w Świdnicy IC 1615/09

Obecnie powódka A. Ł. ur. (...) ma niespełna dziewięć lat i jest uczennicą II klasy szkoły podstawowej. Przygotowuje się do sakramentu pierwszej Komunii Św. Razem z matką mieszka u dziadków macierzystych.

K. Ł. od września 2013 roku pracuje w firmie (...) jako pracownik produkcji. Umowy o pracę na pół etatu były zawierane na okres od kilku do kilkunastu dni. W okresie od września 2013 roku do końca grudnia 2013 roku matka powódki otrzymała wynagrodzenie w kwocie netto 4215,47 zł czyli średnio miesięcznie 1053,87 zł. Obecnie K. Ł. jest zatrudniona na 1/8 etatu. Na koszty związane z utrzymaniem mieszkania przekazuje swoim rodzicom, z którymi prowadzi wspólne gospodarstwo domowe, kwotę 400 zł miesięcznie. Spłaca ratę kredytu zaciągniętego w kwocie 3000 zł na rehabilitację córki, konieczną po uszkodzeniu ścięgien, do których doszło w 2011 roku na skutek upadku szklanej półki na powódkę. Początkowo A. Ł. poddawana była rehabilitacji siedem razy w miesiącu, a potem pięć, cztery razy. Rehabilitacja trwała pół roku, a koszt jednorazowego zabiegu wynosił 90 zł.

Pozwany D. Ł. pozostaje w związku z P. S., z którą zamierza zawrzeć małżeństwo. Wspólnie ze swoją narzeczoną wychowują jej dziewięcioletniego syna P.. P. S. z własnej woli nie otrzymuje alimentów na rzecz syna. Zarówno pozwany jak i jego narzeczoną są osobami bezrobotnymi bez prawa do zasiłku. D. Ł. został zarejestrowany jako bezrobotny w Urzędzie Pracy od dnia 19 lutego 2014 roku zaś jego narzeczoną od dnia 20 stycznia 2014 roku. Wcześniej, od października 2013 roku do grudnia 2014 roku P. S. pracowała w MAKRO i zarabiała 860 zł miesięcznie. Umowa o pracę nie została przedłużona. Pozwany wraz z narzeczoną i jej synem mieszkają w mieszkaniu komunalnym, którego koszt eksploatacji wynosi 580 zł miesięcznie. Rodzina korzysta ze wsparcia rodziców P. S., którzy mieszkają i pracują w Niemczech. D. Ł. ma 28 lat, wykształcenie zawodowe – piekarz. W swoim zawodzie pracował zaraz po ukończeniu szkoły. Potem podejmował prace poza granicami kraju. Prowadził także działalność gospodarczą, z której zrezygnował. Ostatnimi czasy podejmował prace budowlane. D. Ł. od rozwodu z K. Ł. nie widział swojej córki, nie wykazywał nią żadnego zainteresowania.

Powiatowy Urząd Pracy w W. w styczniu 2014 roku posiadał oferty pracy dla osób w zawodzie piekarz oraz dla osób bez kwalifikacji. Pracodawcy proponowali wynagrodzenie z reguły w kwocie brutto 1600-1700 zł miesięcznie, ale były także oferty pracy za wynagrodzeniem 2.000 – 2.200 zł miesięcznie. Urząd Pracy w D. posiadał oferty pracy od 1.800 zł do 5.000 zł brutto.

Dowód:

- zaświadczenie (...) Sp. z o. o. z dnia 10.01.2014 r. – k. 7-8

- zaświadczenie z PUP w W. – k. 27 i k. 28

- pismo PUP w W. z dn. 21.01.2014 r. – k. 17-19

- pismo PUP w D. z dnia 24.01.2014 r. – k. 21

- zeznania K. Ł. – k. 30 i 30verte

- zeznania D. Ł. – k. 31 i 31verte

SĄD ZWAŻYŁ, :

Zgodnie z treścią art. 138 krop w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej w dniu 16 grudnia 1987 r. (M.P. z 1988 r. Nr 6, poz. 60) w pkt VII wskazał, że jeśli potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, to tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 krop). Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Miarodajnym w ocenie czy nastąpiły zmiany, o których stanowi art. 138 krop jest porównanie sytuacji w jakiej znajdowały się strony w czasie ostatniego rozpoznawania sprawy o alimenty z ich sytuacją aktualną.

Z kolei w myśl art. 135 § 1 krop zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczają poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 krop, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa.

Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. W przypadkach uzasadnionych obejmują one także wysokość zarobków, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z przyczyn nie zasługujących na usprawiedliwienie.

Od ostatniego ustalenia alimentów w kwocie po 300 zł miesięcznie na rzecz powódki A. Ł. ponad cztery lata. Zważywszy jednak należy, że alimenty w tej kwocie są ustalone od maja 2007 roku. Nie ulega żadnej wątpliwości, że przez minione lata koszty utrzymanie powódki wzrosły, a jednocześnie przez ten czas nastąpił ogólny wzrost kosztów utrzymania. Sąd uznał, iż obecnie koszt utrzymania A. Ł., która uczęszcza do szkoły podstawowej, uzasadnia podwyższenie alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie. Wydatki związane z edukacją niemal dziewięcioletniego dziecka, wyżywieniem i ubraniem z pewnością są znacznie wyższe niż dziecka dwuletniego. Matka powódki K. Ł. realizuje swój obowiązek alimentacyjny względem córki nie tylko poprzez ponoszenie wydatków finansowych, ale czyniąc osobiste starania o jej wychowanie, troszcząc się o jej zdrowie i rozwój duchowy. Ponadto K. Ł. wykorzystuje swoje możliwości zarobkowe

albowiem pracuje zawodowo, mimo że praca nie jest stabilna i nie gwarantuje pewnych, stałych zarobków. Średnie wynagrodzenie matki powódki wynosi około 1.000 zł, przy czym bywają miesiące, że wynosi tylko 400 zł. Jeśli K. Ł. przekaże swoim rodzicom kwotę 400 zł na koszty związane z opłatami, to w zasadzie pozostaje bez środków do życia. W tej sytuacji wspólne prowadzenie gospodarstwa domowego z rodzicami gwarantuje egzystencję powódki i jej córki zwłaszcza, że K. Ł. powinna spłacać ratę kredytu w kwocie po 200 zł miesięcznie, zaciągniętego na rehabilitację powódki.

Pozwany D. Ł. jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku od 20 stycznia 2014 roku. Znamionym jest stwierdzenie pozwanego w trakcie przesłuchania w charakterze strony, że zarejestrował się jako bezrobotny dopiero w styczniu 2014 roku, bo wcześniej pracował na budowie dorywczo i nie potrzebował takiej rejestracji. Można wysnuć z tego wniosek, że pozwany zarabiał wyższe kwoty niż proponowane w ofertach pracy przez Urząd Pracy. D. Ł. jest młodym, zdrowym mężczyzną z wyuczonym zawodem – piekarz. Zarówno PUP w W. jak i PUP w D. posiadają oferty pracy dla osób w tym zawodzie. Nie brakuje też ofert pracy dla osób bez kwalifikacji. Wprawdzie proponowane wynagrodzenie jest z reguły na poziomie najniższego wynagrodzenia tj. około 1.600-1.700 zł miesięcznie, ale pracodawcy proponowali także wynagrodzenie w kwotach ponad 2.000 zł miesięcznie. Należy zatem przyjąć, że możliwości zarobkowe pozwanego kształtują się w tych kwotowych granicach. Pozwany pozostaje w związku z P. S. i wspólnie wychowują jej dziewięcioletniego syna. Ojciec syna narzeczonej pozwanego nie łoży na niego alimentów i jest to, jak zeznał pozwany, wybór jego narzeczonej. Ta okoliczność świadczy o tym, że D. Ł. i jego obecna rodzina posiadają stosowne środki na utrzymanie skoro zbędne są alimenty na rzecz syna P. S. w szczególności, że koszty związane z eksploatacją ich mieszkania wynoszą około 580 zł miesięcznie.

Reasumując, Sąd doszedł do wniosku, że alimenty w kwocie 500 zł na rzecz A. Ł. z jednej strony zaspokoją jej podstawowe potrzeby, przy jednoczesnym partycypowaniu w tychże przez jej matkę, a z drugiej strony są w granicach możliwości zarobkowych pozwanego, który oprócz alimentacji w żaden sposób od wielu lat nie uczestniczy w wychowaniu dziecka.

Mając powyższe na uwadze na podstawie powołanych przepisów orzeczono jak w punkcie I i II wyroku. Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc (pkt IV). O kosztach w pkt III Sąd orzekł na podstawie art. 113.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm).